

KAPSAYICILIKTAKİ İNANÇLAR

"Kapsayıcılık", tüm öğrencilerin eşit fırsatlar eşliğinde, farklılıkları gözetilmeksizin eğitim alabilmesini sağlamayı ifade eder. Kapsayıcılığın temel amacı, her öğrencinin kendi potansiyelini en üst düzeye çıkarabileceği, destekleyici ve adil bir öğrenme ortamı yaratmaktır.

İB, kapsayıcılığı temel değer olarak benimser. Kapsayıcılık, engelleri ortadan kaldırarak öğrencinin öğrenmeye erişimini ve katılımını arttırmayı amaçlayan devam eden bir süreçtir.

PYP bakış açısıyla kapsayıcılık, sadece özel ihtiyaçları olan öğrencileri değil, aynı zamanda kültürel, dilsel, ekonomik ve diğer çeşitlilikleri de dikkate alır. Kapsayıcılığın temel amacı, her öğrencinin kendi potansiyelini en üst düzeye çıkarabileceği, destekleyici ve adil bir öğrenme ortamı yaratmaktır.

Adapazarı ENKA Okulları, tüm öğrenenleri tanır; ön bilgilerini dikkate alarak, akranları ile bir arada, gelişimsel ihtiyaçları ve farklılıkları doğrultusunda, kimliklerini ve öz yeterliklerini geliştirmek için uygun ortamlar sağlar.

Adapazarı ENKA Okulları'nda her öğrenen öğrenme topluluğunun öznesisidir ve farklı öğrenenler öğrenme topluluğunun zenginliği olarak görülür.

Kapsayıcılığın İlkeleri;

- Herkes için eğitim bir insan hakkı olarak kabul edilir
- Eğitim, her öğrenci için aidiyet, güvenlik, öz değer ve bütünsel gelişim duygusunu teşvik eden olumlu, duyarlı ortamların yaratılmasıyla geliştirilir.
- Öğrenme, öğrencinin güçlü yanlarına odaklanılarak tasarlanmalıdır.
- Öğrenme çeşitliliği, kapsayıcı topluluklar oluşturmak için bir zenginlik olarak görülür.
- Tüm öğrenciler eşit fırsatlara sahiptir,
- Öğrencilerin sahip olduğu potansiyel, önceki bilgilerle bağlantı kurularak ve bu bilgiler üzerine inşa edilerek ortaya çıkarılır.
- Değerlendirmeler, tüm öğrencilerin bireysel gelişim özelliklerine uygun şekilde yapılandırılarak, öğrenmelerini göstermeleri için fırsatlar sunar,
- Çok dillilik, zengin bir kaynak olarak kabul edilir.
- Okul toplumundaki tüm öğrenciler İB eğitimine tam olarak katılır ve bir vatandaş olarak haklarını ve sorumluluklarını deneyimleme konusunda desteklenir.
- Okul toplumundaki tüm öğrencilerin söz hakkı vardır. Bu sayede görüşleri dikkate alınır.
- Okul topluluğundaki tüm öğrenciler İB öğrenen profili özelliklerini geliştirerek daha barışçıl bir dünya yaratmaya yardımcı olan, sorgulayan, bilgili ve duyarlı bireyler haline gelir.

- Tüm öğrenciler başarıyı öğrenmenin temel bir bileşeni olarak deneyimler.

ÖĞRENCİ ALIM POLİTİKASI

ENKA Okulları, **57-71 ay aralığında**, ön başvuru yapılan tüm çocukları, yapılan tanıma çalışmaları sonuçlarına göre ve kız-erkek sayısındaki dengeyi gözeterek kontenjan dahilinde, kura yöntemi ile kabul eder.

Aileler, öğrencinin daha önceden almış olduğu tanısı varsa gerekli belgeleri okula sunmakla yükümlüdür.

YENİ ÖĞRENCİ TANIMA ÇALIŞMALARI

Ön başvuru yapan tüm çocuklara okul rehberlik birimi tarafından tanıma çalışması uygulanır.

Ayrıntılı öğrenci bilgisi, okul öncesi öğrenme deneyimleri ve öğrencilerin geçmiş öyküsü veliler tarafından doldurulan form ile kayıt altına alınır.

Tanım çalışması sonucuna göre okul olgunluğuna erişmiş olan adaylar noter huzurunda yapılan sıralama kurasına alınır.

ÖĞRENME SÜRECİNDE YÖNLENDİRME ÇALIŞMALARI

Okul öğretmenleri, dil, biliş, akademik ve sosyal - duygusal becerilere ilişkin gözlemleri yoluyla farklılıkları tespit eder, gözlemlerini ve deneyimlerini rehberlik birimiyle Sharepoint'te yer alan **Rehberlik Servisine Öğrenci Yönlendirme Formu** ve/veya **Gözlem Kayıt Formu** ile paylaşır. Yönlendirme sonucunda sosyal – duygusal becerilere yönelik desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler ile okulun rehber psikolojik danışmaları birebir ya da grup çalışmaları düzenler. Dil, biliş ve akademik beceriler ile ilgili tanı ve tedbir alan öğrenciler için ilgili ulusal özel eğitim hizmetleri yönetmeliğine göre destek eğitim ve bireyselleştirilmiş eğitim planı uygulanır. Uzmanlar arası iş birliği ve ebeveyn geribildirimleri ile sürecin takibi yapılır.

BEP UYGULAMALARI

Ulusal Yükümlülükler bölümünde belirtilen 2018 Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği, 573 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname, Özel Eğitim İhtiyacı Olan Bireylerin Yasal Hakları kılavuzluğunda dikkate alınarak planlanır.

DESTEK YÖNTEMLERİ

Öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda;

Öğrenciye Yönelik

- Sosyal duygusal, çalışmalar tüm sınıf, büyük grup, küçük grup ve bireysel danışmanlık şeklinde yürütülür.
- Destek eğitim hizmetleri, okul özel eğitim uzmanı tarafından yürütülür.
- Sınıf dışı bireysel destek, sadece yasal tedbiri olan öğrencilere yönelik yasal zorunluluk çerçevesinde planlanır.

Öğretmene Yönelik;

- Okul Rehber Öğretmenleri tüm öğretmenlere danışmanlık yapar.
- Belirlenen ihtiyaçlar doğrultusunda öğretmen eğitimleri planlanır.

- Özel eğitim uzmanı, ihtiyaç dahilinde tüm öğretmenlere danışmanlık yapar.
- Kaynak ve materyal desteği sağlanır.

Velilere Yönelik;

- Belirlenen ihtiyaçlar doğrultusunda aile eğitimleri planlanır.
- Kaynak ve materyal desteği sağlanır.
- Sosyal duygusal ve eğitsel alanlara yönelik danışmanlık yapılır.
- Okul dışı destek merkezlerine yönlendirme ve izleme yapılır.

EĞİTİM PLANLAMASI

- Öğrencinin tanısı, güçlü ve zayıf yanları ve işlevsel olan ihtiyaçları göz önünde bulundurulur.
- 573 sayılı kanun hükmünde kararname ve Ulusal Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nin güncel hali referans alınır.
- Rehberlik birimi öğrencilerle ilgili eylem planını okul yönetimi ve ilgili öğretmenler ile paylaşır.
- Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı (BEP) ve öğretimsel uyarlamalar için veli katılımı sağlanır.
- Öğrenciye uygulanan bilişsel değerlendirmeler için veli onayı alınır.
- Öğrencinin güçlü yönleri ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak kısa ve uzun vadeli hedefler belirlenir.
- Hedeflerin gerçekleştirilmesi için gerekli kaynak desteği okul yönetimi tarafından sağlanır.
- Uygulamalar sırasında bireyin ihtiyaçlarına yönelik öğretmenlerle ve velilerle iş birliği yapılır.
- Süreç değerlendirme ve dönüşümlü düşüncelerle uygulamalar değerlendirilir.

OKUL İÇİ BİLGİ PAYLAŞIMI

Öğrencinin gelişimi ya da öğrenme sürecini etkileyen bilgiler, veli ile görüşme yapan öğretmen tarafından Sharepoint üzerinden rehberlik birimi ile paylaşılır. Okula yeni başlayan ya da sınıf değiştiren öğretmenler, öğrencilerle ilgili bilgileri rehberlik birimi ve diğer öğretmenler yolu ile edinirler. Süreçte öğrencinin yaşantısında gelişen her türlü durum, rehberlik birimi ya da okul yönetimi tarafından ilgili öğretmenlerle paylaşılır. Dönem içerisinde rutin olarak okul idaresi, rehberlik birimi, sınıf öğretmenleri ve İngilizce öğretmenleri ile bilgi paylaşımı toplantıları planlanır. Öğrenci hakkındaki özel bilgiler, veli izni dahilinde ilgili kişilerle paylaşılır.

ÖĞRENME & ÖĞRETME SÜREÇLERİ

- Kimliği onaylama ve öz saygı

Tüm öğrenmenin özünde, öz saygıyı teşvik etmek için öğrenci kimliğinin onaylanması yatar. Olumlu bir kimliğe sahip öğrenciler, başarılı bir öğrenme için gerekli riskleri daha kolay alabilirler. Olumlu bir kimlik modeli, tüm öğrencilerin görünür ve değerli olmasını sağlar. Tüm öğrencilerin kendi yaşamlarında ve toplumda bir fark yaratmanın mümkün olduğunu kabul ettiği bir modeldir. Öğrenen kimliğini onaylamak, IB öğrenen profilinde tanımlanan nitelikleri, tutumları ve özellikleri teşvik ederek uluslararası düşünmeyi, etkin öğrenmeyi ve sorumlu vatandaşlığı teşvik eder.

- **Önceki bilgilere değer verme**

Ön bilgiler, yeni öğrenmenin geliştirileceği temeldir. Öğrencilerin mutlaka aynı önceki öğrenmeyi paylaşacakları veya öğrenmeyi aynı şekilde gösterebilecekleri varsayılmaz. Bu nedenle öğretmenler şunları yapmalıdır:

- Mevcut bilgi, güçlü yönler ve ilgi alanlarını anlamlı bir şekilde değerlendirmek
- Öğrenmede boşluklar veya örtüşmeler olabileceğini kabul etmek
- Öğretme ve öğrenmeyi bilgilendirmek üzere bireysel öğrenme profilleri oluşturmak için öğrencilerle birlikte çalışmak
- Yeni öğrenmeyi teşvik etmek için öğrencilerin önceki anlayışlarını açıkça etkinleştirmek
- Yeni öğrenmeyi tasarlarken, farklılaştırırken ve planlarken önceki öğrenmeyi dikkate alır.

- **İskele kurma**

İskele kurma, öğrenci bağımsızlığını geliştirmeyi içerir ve tüm öğrencilerin müfredata erişimini sağlar. Daha küçük adımların öğrenme sürecine dahil edilebilmesi ve öğrencilerin her aşamada yapıcı öğrenme geri bildirimi alırken ustalaşmaya doğru çalışırken iskelelenmesi için önceki öğrenmeleri değerlendirilmesi çok önemlidir. Ön öğretim, gösterimler, deneyimsel öğrenme, bilgi yığınları, görsel araçlar, şablonlar ve grafik düzenleyiciler gibi iskeleler, yönlendirmelerin zaman içinde azaltılması ve bağımsızlığın teşvik edilmesi için tasarlanabilir.

- **Öğrenmeyi genişletme**

- Öğrenmeye ve öğretmeye yönelik IB yaklaşımları
- Öğrenen değişikliğine göre öğretim
- Optimum öğrenme ortamlarının oluşturması
- Değerlendirme
- İşbirliği
- Teknoloji

(IB'de Çeşitlilik ve Kapsayıcılığı Öğrenmek Programları)

BÜTÜNLEŞTİRME VE KAPSAYICILIK

Bütünleştirme, öğrencilerin öğrenme sürecindeki engelleyici unsurların belirlendiği ve her

öğrencinin bireysel ihtiyaçlarına uygun şekilde eğitiminin yapılandırıldığı çözüm bulma sürecidir. Bunu sağlamak için öğrenme topluluğu-öğrenci, öğretmenler, rehberlik birimi, okul yönetimi ve aileler iş birliği içinde çalışır. Uygun becerileri geliştirerek, farklı stratejiler kullanarak ve hoşgörüye dayalı bir öğrenme ortamı oluşturarak nitelikli eğitim ortamı sağlanır.

FARKLILAŞTIRMA

Öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap vermek için öğretim sürecinde ders içeriği, uygulama süreçleri, öğrenci tepkileri ya da ürünleri farklılaştırılır. Bunun için planlama yaparken öğrencilerin farklı öğrenme stilleri, farklı öğrenme seviyeleri ve ilgileri göz önünde bulundurulur. Farklılaştırma, öğrenme ve öğretme süreçlerini geliştirmek, sınıf içi beklentileri ve ilişkileri düzenlemek, ölçme-değerlendirme uygulamalarını çeşitlendirmek için tüm öğretmenler tarafından uygulanır.

DEĞERLENDİRME

Okul, öğrenme çeşitliliğinin değerlendirilmesi ile ilgili farklılaştırma yaparak öğrencinin bireysel gelişimini öğrenci portfolyoları ile kayıt altına alır.

Tanı almış öğrenciler için kullanılan ölçme-değerlendirme araçları ve stratejileri öğrencinin bireysel eğitim programına göre hazırlanır.

HAKLAR VE SORUMLULUKLAR

Öğrenciler:

- Kendi öğrenme süreçlerini takip eder ve kendi potansiyellerini gerçekleştirmek için sorumluluk alır.
- Kapsayıcı bir okul ortamının geliştirilmesine katkıda bulunmak için herkesin haklarına saygı gösterir, farklılıklara hoşgörü ile yaklaşır ve arkadaşlarına destek olur.

Öğretmenler:

- Her öğrencinin bireysel farklılıklarını dikkate alarak ideal öğrenme ve öğretim ortamlarını hazırlar.
- Bununla beraber her bir öğretmenin en önemli sorumluluğu iyi bir rehber ve rol model olmaktır.

Veliler:

- Okul topluluğunun önemli bir paydaşı olarak okul kültürünün ve işleyişinin farkında olup aktif katılım sağlar.
- Öğrencinin gelişimi ve ihtiyaçları doğrultusunda okulun diğer paydaşları ile iş birliği yapar.

PROFESYONEL GELİŞİM

Okul; öğrencilerin gelişimini desteklemeleri konusunda rehberlik birimine, öğretmenlere ve velilere farklı öğrenme ihtiyaçlarına yönelik profesyonel gelişim fırsatları sağlar. Okul

yönetimi, her eğitim öğretim yılı için Rehberlik Birimi bütçesi oluşturur. Rehberlik Birimi yıl içerisinde öğretmenler ve veliler için eğitimler düzenler.

ULUSAL YÜKÜMLÜLÜKLER

<https://orgm.meb.gov.tr/www/ozel-egitim-hizmetleri-yonetmeligi-yayimlandi/icerik/1089>

https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2025_01/21155634_10111011_ozel_egitim_kanun_hukmunda_kararname.pdf

https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_12/22144036_BIREYLERIN_YASAL_HAKLARI.pdf

DİL POLİTİKASI İLE BAĞLANTI

Öğrenme Çeşitliliği Politikamız, tüm öğrencilerin öğrenme sürecine tam katılımını sağlamak için engelleri ortadan kaldırmayı hedefler. Dil politikası ise bu hedefe ulaşmada kritik bir rol oynar. Öğrencilerin ana dillerine değer verilmesi ve çok dilliliğin teşvik edilmesi, onların kimliklerini güçlendirir ve öğrenme motivasyonlarını artırır. Bu yaklaşım, öğrencilerin farklı dil geçmişlerine sahip olmalarını bir zenginlik olarak görür ve bu çeşitliliği öğrenme ortamında avantaja dönüştürür.

ÖLÇME-DEĞERLENDİRME POLİTİKASI İLE BAĞLANTI

Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına uygun erişim düzenlemeleri sağlamak, kapsayıcı bir öğrenme ortamının temelini oluşturur. Bu bağlamda, ölçme ve değerlendirme araçlarının çeşitlendirilmesi, tüm öğrencilerin değerlendirme süreçlerine eşit katılımını destekler. Öğrencilerin öğrenme süreçlerinin düzenli olarak izlenmesi, gelişimlerinin sürekli değerlendirilmesine olanak tanır. Bu yaklaşım, öğrenci refahını ön planda tutarak, sağlıklı ve destekleyici bir öğrenme ortamının oluşturulmasına katkı sağlar.

AKADEMİK DÜRÜSTLÜK POLİTİKASI İLE BAĞLANTI

Öğrenme çeşitliliği politikası ile akademik dürüstlük politikası arasında güçlü ve karşılıklı bir ilişki bulunmaktadır. Öğrenme çeşitliliği politikası, her öğrencinin bireysel farklılıklarını ve ihtiyaçlarını tanıyarak, onlara uygun öğrenme fırsatları sunmayı hedefler. Bu yaklaşım, öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerine daha fazla katılım göstermelerini ve özgün çalışmalar

retmelerini teşvik eder. Bu da akademik dürüstlüğün temelini oluşturan özgünlük ve etik davranışların gelişmesine katkı sağlar. Öte yandan, akademik dürüstlük politikası, tüm öğrencilerin eşit ve adil bir şekilde değerlendirilmesini de sağlar. Bu politika, öğrencilerin kendi çalışmalarını yapmalarını ve başkalarının çalışmalarına saygı göstermelerini teşvik eder. Bu da öğrenme çeşitliliği politikasının hedeflediği kapsayıcı ve destekleyici öğrenme ortamının oluşturulmasına yardımcı olur.

GÜNCELLEME: Bu doküman 2024-2025 eğitim ėretim yılında, Sinem TAŞDEMİR, Nilgün Topta, Berre Başaran, Useyyid GÖKCEN, Hale algın, Eda enyurt, Onur Sert, afak akar'ın katılımı ile güncellenmiştir.

GÜNCELLEME TARİHİ: 21.05.2025

KAYNAKÇA:

Developing and aligning a school inclusion policy with the Programme standards and practices, Geneva, Switzerland, 2023

Learning diversity and inclusion in IB programmes, Geneva, Switzerland, 2020

The IB guide to inclusive education: a resource for whole school development, Geneva, Switzerland, 2019